

ELEKTRON RESURLARIN BİBLİOQRAFİK TƏSVİRİ

Xülasə: Məqalə xüsusi növ sənədlərin ən çox yayılmış növü olan elektron resursların bibliografik təsvirinə həsr olunmuşdur. Elektron sənədlərin təsnifatı verilmiş və növ müxtəlifliyi izah olunmuşdur. Rəqəmsal mühitin daşıyıcıları olan bu nəşrlərin bibliografik təsvirinin əsas xüsusiyyətləri konkret nümunələr əsasında məqalədə şərh edilmişdir. Bibliografik təsvirə dair dövlət standartlarının sahə və ünsürləri barədə ətraflı məlumat verilmişdir.

Açar sözlər: bibliografik qeyd, bibliografik təsvir, elektron mənbələr, elektron məlumatlar, elektron proqramlar, təsvir sahələri, təsvir elementləri, sistem tələbləri, giriş rejimi

Giriş: Elektron informasiya resursları bütünükdə elektron məlumatlar, elektron proqramlar, yaxud onların bir resursda əlaqəli birliyidir. Elektron informasiya resursları məntiqi quruluşu baxımından elektron sənədlərə və elektron nəşrlərə bölünür. Elektron sənəd – məzmun cəhətdən bitkin olan və maşınla oxunan formada müəyyən tip daşıyıcıya yazılmış informasiyalardır. Elektron sənəd - müraciət (axtarış) vasitələri ilə təmin edilmiş qeyri-məhdud sayda istifadəçilərin oxuması üçün məqsədli şəkildə maşınla oxunan daşıyıcıya yazılmış informasiyaları əhatə edir. Elektron nəşrlər həm resurs kimi (məsələn, məlumat bazaları), həm də ayrıca elektron sənəd (CD-ROM kitablar və s.) kimi hazırlana bilər. Tarixi ardıcılığa görə elektron kataloqlar – bibliografik və referativ məlumat bazaları – tammətli və multimedia materialları elektron sənədlərin müxtəlif növləridir. Müasir dövrdə elektron nəşrlər təsnifat əlamətlərinə görə aşağıdakı kimi qruplaşdırılır: 1. Çap ekvivalentinə görə: çap əsərinin elektron analoqu və müstəqil elektron nəşrlər. 2. Əsas informasiyanın təbiətinə görə: mətni, təsviri, səs, proqram, multimedia elektron nəşrlər. 3. Məqsəd təyinatına görə: rəsmi, elmi, elmi-kütləvi, istehsalat-təcrübi, normativ, tədris, kütləvi-siyasi, soraq, reklam, bədii elektron nəşrlər. 4. Yayılma texnologiyasına görə: lokal, şəbəkə, elektron nəşrlər. 5. Dövriliyinə görə: qeyri-dövri, seriyalı, dövri, davam edən dövri, yeniləşdirilən elektron nəşrlər. 6. Quruluşuna görə: bircildli, çoxcildli elektron nəşrlər və elektron seriyalar [1, 20]

Elektron sənədlərin və bütünlükdə elektron resursların kitabxana kataloqlarında təsvir edilməsi müasir kitabxana fondlarında əks etdirilməsi də günün vacib problemlərindəndir. Elektron resursların bibliografik təsvirinin tərtib edilməsi obyektivi elektron texnologiyaların tələb olunduğu elektron informasiya ehtiyatları hesab olunur. Giriş rejimindən asılı olaraq elektron informasiya ehtiyatları lokal və məsafədən resurslara bölünür. Yerli giriş mənbələrində məlumat ayrı bir fiziki mühitdə elektron optik disklərdə qeyd olunur. Məsələn,

fədən mənbələri İnternetdə və ya daxili yerli şəbəkələrdə təqdim olunan mənbələrdir. Onlara giriş pulsuz, qismən məhdud ola bilər və ya məhdud ola bilər. Məzmun baxımından elektron resurslar bunlardır: elektron məlumatlar – sistem, tətbiq və xidmət proqramları ilə təmsil olunan elektron proqramlar. Bunlar müəyyən tapşırıqların, kompüter oyunlarının icrasını təmin edən operatorlar və ya alt qruplar ola bilər; bu növlərin bir mənbədə birləşməsi mümkündür. Elektron mənbələr üçün biblioqrafik qeydlər tərtib edilərkən, onların istehsalı və dizaynının xüsusiyyətləri ilə əlaqədar olan xüsusiyyətləri nəzərə alaraq ümumi kataloqu qaydalarına əsaslanırlar. Aşağıdakı normativ sənədlərdən istifadə olunur:

Əsas hissə .Elektron resurslarda biblioqrafik qeyd tərtib edərkən həm təsvir forması – elektron resurs, həm də məzmunu nəzərə alınır. Biblioqrafik təsvir sənədin hər növü üçün bir məlumat bazasının tərtibinin xüsusiyyətləri nəzərə alınmaqla təsvir etmək qaydalarına uyğun tərtib edilir. Elektron resursların biblioqrafik təsvirinin standartlarının ümumi tələb və qaydları dedikdə bunlar nəzərdə tutulur: biblioqrafik təsvirin sahə və elementləri, onların yerləşmə ardıcılığı, elementlərin təqdim edilməsi üsulları, şərti fərləqndirici işarələrin tətbiq edilməsi. elektron resursların tətbiqi standartları kitabxanalar, elmi-texniki informasiya orqanları, dövlət biblioqrafiya mərkəzləri və biblioqrafik fəaliyyət ilə məşğul olan başqa müəssisələr tərəfindən istifadə edilir.

Elektron resursların biblioqrafik təsviri standartlarında aşağıdakı istinadlardan istifadə edilir:

QOST 7.0—99 İnformasiya, kitabxanaçılıq və nəşriyyat üzrə standartlar sistemi.

QOST 7.1—84 İnformasiya, kitabxanaçılıq və nəşriyyat üzrə standartlar sistemi. Sənədin biblioqrafik təsviri. Ümumi tələblər və tərtib qaydaları

QOST 7.11—78 İnformasiya, kitabxanaçılıq və nəşriyyat üzrə standartlar sistemi.

QOST 7.12—93 İnformasiya, kitabxanaçılıq və nəşriyyat üzrə standartlar sistemi.

QOST 7.76—96 İnformasiya, kitabxanaçılıq və nəşriyyat üzrə standartlar sistemi.

QOST 7.80—2000 İnformasiya, kitabxanaçılıq və nəşriyyat üzrə standartlar sistemi. Biblioqrafik qeyd.

Elektron resursların təsvirində istifadə olunan təsvir standartlarını təhlil edərkən standartın sahə və üsürlərini barədə belə mənzərə ilə rastlaşırıq:

Təsvirin obyektı

Biblioqrafik təsvirin tərtib edilməsi obyektı kompüterlə idarə olunan elektron məlumat mənbələri, o cümlədən kompüterə qoşulmuş periferik cihazın istifadəsini tələb edən mənbələrdir. Elektron resurslar elektron məlumatlar və ya elektron proqramlar və ya bu növlərin bir mənbədəki birləşməsidir. Giriş rejimindən asılı olaraq elektron resurslar yerli giriş mənbələrinə və uzaqdan

giriş. Lokal və məsafədən elektron resurslarında olan materiallar dərc olunmuş materiallar hesab olunur.

Təsvirlərin strukturu və tərkibi:

Elektron mənbənin bibliografik təsviri bibliografik qeydin əsas hissəsi olub, müəyyən edilmiş qaydalar üzrə tərtib edilmiş qaydalar üzrə tərtib edilir və elektron resursları identifikasiya etməyə imkan verir, eləcə də məzmunu, məqsədi, fiziki xüsusiyyətləri, sistem tələbləri, giriş rejimi, yayılma üsulu və s. təsvirlər əldə etməyə imkan verir. Elektron resursların bibliografik təsviri sahədə birləşdirilmiş və müvafiq ardıcılıqla təşkil edilmiş elementlərdən ibarətdir. Bibliografik təsvirin elementləri mütləq və fakültativ hissələr bölünür. Fakültativ elementlər sahələrin və elementlərin siyahısında xüsusilə qeyd edilir. Elektron resursların bibliografik təsvirləri sərlövhələrin müxtəlif bibliografik qeydlərin elementləri, predmet rubrikaları və s. ilə tamamlana bilər ki, bunlar da başqa SIBID standartlarının obyektinə ola bilər.

İnformasiya mənbələri:

Elektron mənbənin bibliografik təsvirini tərtib etmək üçün məlumatlar çıxış məlumatlarının müəyyən elementlərindən istifadə qaydalarına uyğun olaraq alınır. Elektron resurslarda olan informasiya mənbələrinə daha çox üstünlük verilir. Belə məlumatlar formal olaraq, təqdim edilməlidir, məsələn, ekranın titul vərəqində, əsas menyuda, proqram haqqında məlumatlarda, informasiyanın ekrana ilk çıxışında, eləcə də başqa dəqiq ayrılan identifikasiya olunan məlumatlarda. Yuxarıda göstərilən mənbələrdən bir neçəsi istifadə olunarsa, onların kombinasiyası vahid əsas mənbə hesab olunur.

Daxili mənbələr kifayət deyilsə və həmçinin oxumaq mümkün olmadıqda, digər mənbələrdən aşağıdakı qaydada istifadə edilir:

- resursun fiziki mühitində etiket və ya işarələmə;
- texniki sənədlər, digər müşayiət olunan material və ya konteyner (qutu, zərf, qovluq və s.);
- soruq nəşrləri və elektron mənbədən kənar mənbələr, məsələn meta məlumatlar.

Elektron mənbənin təsvir sahələri üçün müəyyən edilmiş informasiya mənbələri.

Sahə – Buraya elektron resursun götürüldüyü mənbə aid edilir.

Sərlövhə və məsuliyyətlik haqqında məlumat sahəsi – Buraya daxili mənbələr, etiket, texniki sənədlər, fiziki işarələr aid edilir.

Nəşr sahəsi – buraya müşayiət olunan material, qoşma materiallar daxildir. **Resursun növü və həcm sahəsi** – buraya fiziki göstəricilər aid edilir.

Çıxış məlumatları – buraya digər qoşma material, konteyner aiddir. Fiziki xarakteristika sahəsi – İstənilən mənbə aid edilə bilər.

Seriya sahəsi – Daxili mənbələr, etiket, fiziki işarələr, texniki sənədlər, digər qoşma material və ya konteyner.

Qeydlər sahəsi və Standart nömrə sahəsinə isə – İstənilən mənbə aid edilir.

Elektron redurdun təsviri sxemi

Əsas sərlovhə [Materialın ümumi təyinatı] = Paralel sərlovhə, sərlovhəyə aid məlumatlar / məsuliyyət haqqında məlumatlar. — Nəşr haqqında məlumatlar = Nəşr haqqında paralel məlumatlar / nəşriyyata aid məsuliyyət haqqında məlumatlar, nəşr haqqında əlavə məlumatlar. — Resursun növünün təyin edilməsi (resurun həcmi) - Nəşr yeri: nəşriyyatın adı, nəşr tarixi (İstehsal yeri: istehsalçının adı, istehsal tarixi). - Materialın spesifik təyin edilməsi və fiziki vahidlərin miqdarı: başqa fiziki xarakteristika; plçü_qoşma material haqqında məlumat.- (Seriya və ya seriya altının əsas sərlovhəsi = Seriya və ya seriya altının paralel sərlovhəsi / Seriya və ya seriya altına aid olan məsuliyyət haqqında məsuliyyət, ISSN ; Seriya və ya seriya altı daxilində nömrələmə). — Qeydlər. — Standart nömrə == Açar sözlər : Əlyetərlik şərtləri və qiyməti.

Əsas sərlovhə şəxsin, təşkilatında (tam və ya ixtisarla) adından ibarət ola bilər, buraya sərlovhə məlumatları ilə qrammatik cəhətdən bağlı olan adlar da daxil ola bilər. Əsas sərlovhə soyad, ad, ata adı və ya akronimlər qısaltmalar, nömrələr və ya digər simvollardan ibarət ola bilər. Əsas sərlovhə ümumi və asılı sərlovhənin ibarət ola bilər. belə sərlovhələr nöqtə ilə ayrılır. Əsas sərlovhəni sərbəst identifikasiya etmək mümkün olmadıqda yalnız sərlovhə bölməsi, əlavələr hissəsindən ibarət olur. Bu halda ümumi sərlovhə seriya bölməsində göstərilir. Məsuliyyət haqqında məlumatlar təsvirin obyektində olan əsərin intellektual və ya bədii məzmununa cavabdeh olan şəxslər və təşkilatlar haqqında məlumatlardan ibarətdir. Şəxslər haqqında məlumatlar həm yazıçılar, həm sənətkarlar, həm bəstəkarlar, həm də mətn müəllifləri, redaktorlar, çeviricilər, tərtibçilər, illüstratorlar, proqramçılar, ixtiraçılar və s. ola bilər. Əsərləri birbaşa elektron mənbədə olan mənbələr və əsas götürülmüş şəxslər haqqında məlumatları ehtiva edə bilər. Təşkilatlar elektron mənbənin yaradılmasında, istehsalında və ya həyata keçirilməsində iştirak etmişlərsə onlar haqqında məlumatlar təsvirə daxil edilir, mənbədən və ya digər mənbədən mənbənin yaradılmasında onların rolunu müəyyənləşdirən olar. Bu rol müəyyən edilə bilmirsə, qeyd bölgəsində təşkilatın adı göstərilir. Sponsor təşkilatı haqqında məlumat, müəyyən edilmiş mənbəyə yerləşdirildiyi təqdirdə göstərilir və sponsorlar təsvir obyektini arasındakı əlaqə aydın bir söz və ya ifadə ilə ifadə edilmişdir. Məsuliyyət haqqında məlumat, şəxslərin adlarından və müşayiət olunan sözlərdən və ya elektron bir qaynaq yaratmada rolunu göstərən qısa mətndən və ya belə sözlər və mətnlər olmayan təşkilatlardan ibarət ola bilər.

Nəşr sahəsində eyni sənədin əvvəlki buraxılışına münasibətdə bu nəşrin dəyişiklikləri və / və ya xüsusiyyətləri barədə məlumatları ehtiva edir. Nəşrin ifadəsində adətən "nəşr" sözü və ya başqa dildə ekvivalent var. Onu "versiya", "səviyyə", "buraxma" ("səviyyə", "buraxma", "yeniləmə", "versiya") sözləri ilə əvəz etmək yalnız elektron mənbədə əlavə təsdiqləndikdə yeni bir nəşrin göstəricisi ola bilər. Resursun intellektual tərkibində dəyişikliklər olduqda, əlavə və ya silinmə edildiyi, proqramlaşdırma dili və ya əməliyyat sistemində dəyişiklik edildiyi və ya mənbəyin səmərəliliyinin artırıldığı təqdirdə nəşr haqqın-

da məlumat verilir. Fərqli növlərə və ya ölçülərə, təqdimat kodlarına, çıxış mediasında fərqlərə və s. Görə (məsələn, disketdə və ya optik diskdə oynayan uzaqdan giriş mənbəyi) görə fərqlər olan yeni bir nəşr hesab edilmir. Elektron mənbədə nəşr haqqında məlumat verilmiş obyektin hissələri və ya parçaları (məsələn, interaktiv multimedia şəklində bir obyekt) istinad edilən bir neçə məlumat qrupu varsa, bütövlükdə mənbəyə aid olan məlumatlar verilir. Ümumi məlumat yoxdursa, hissələrə aid nəşr məlumatı qeyd bölgəsinə yerləşdirilir (əlavə A əlavə bax). Mütəmadi olaraq yenilənən uzaqdan giriş mənbələri üçün buraxılış qeydləri də qeyd bölgəsinə yerləşdirilir. Nəşirlər mənbədə verilən qaydada verilir. Rəqəmsal (ərəb və ya Roma rəqəmləri) və ya şifahi formada göstərilən seriya nömrəsi ərəb rəqəmləri ilə yazılmışdır. Resurs növünün təyin edilməsi, mənbədən götürülə bilər və ya olmadıqda, mənbənin öyrənilməsi əsasında tərtib edilir və kvadrat mütərizəsiz verilir. Bu söz ümumi material təyinatında artıq mövcuddursa, "elektron" sözü buraxıla bilər. Resursun ölçüsü haqqında məlumat, mənbədə təqdim olunduğu kimi mütərizədə, zəruri hallarda daha ətraflı xüsusiyyətləri əlavə edilməklə verilir.

Çıxış məlumatları sahəsi, elektron mənbənin yayılması, istehsalı, paylaşılması, istehsalı və satışı üçün bütün fəaliyyət növləri haqqında məlumatlardan ibarətdir. Resursun fiziki istehsalı ilə əlaqəli məlumatlar yuxarıda göstərilən məlumatlar olmadıqda verilir. Bu ərazidə nəşr yeri, nəşriyyat (istehsalçı və s.) və nəşr tarixi haqqında məlumatlar var. Nəşr yeri (istehsal və s.), Yayıncının (istehsalçı və s.) Adı ilə müəyyən edilmiş məlumat mənbəyində əlaqəli şəhər və ya başqa bir yerdir. 1 Birdən çox nəşr mövcud olduqda, çap edilmiş və ya əvvəlcədən göstərilən mənbəyə göstərilən başlıq verilir.

Fiziki xarakteristika sahəsində yerli lokal elektron mənbənin, yəni çıxarıla bilən fiziki mühitdəki bir mənbənin təsvirinə aid məlumatlar verilir. Bu hissənin müddəaları eyni tip fiziki mühitlərdə yerləşən elektron mənbələri təsvir etmək üçün nəzərdə tutulmuşdur. Eyni resurs fərqli fiziki mühitlərdə olduqda, eyni sistemdə istifadə edilməsi nəzərdə tutulduqda, hər fiziki daşıyıcı üçün ayrıca təsvirlərin aparılması tövsiyə olunur. Sahənin ilk elementi, fiziki daşıyıcının aid olduğu materialın təyinatı və fiziki vahidlərin sayıdır.

Qoşma material haqqında məlumat, müştərək istifadə üçün üçün nəzərdə tutulmuş istənilən fiziki ayrı bir material olduqda verilir (məsələn, səs kaseti olan bir elektron disk və broşura). Qoşma material haqqında məlumatların qeydiyyatı qoşma materialın aid olduğu sənədlərə aid qaydalara uyğun aparılır. Qoşma materialın qısa fiziki təsviri, qoşma materialın aid olduğu sənədin fiziki xarakteristikasından sonra verilir.

Qeyd sahəsi təsvirin əvvəlki hissəsinə uyğun doldurulur və elektron mənbənin (və ya) fiziki tərtibatının istənilən tərkib hissəsinə aid ola bilər. Təsvirə bütövlükdə və təsvirin müəyyən sahələrinə istinad edirlər, lakin müəyyən bir sahəyə aid olmayan məlumatları da daxil edə bilərlər. Qeydlər göründüyü sıraya görə qruplaşdırılır və siyahıya alınır, lakin bəzi hallarda ən vacib hesab olunan qeydlər əvvəlcə sadalana bilər. Qeydlər fakultativ sahə hesab edilir.

Lakin mətn bir sahədə qeyd edilən sahənin mütləqliyini göstərən bir sıra meyarlar vardır. Nəhər bir qeyd o birisindən nöqtə tire ilə ayrılır. hər bir qeyd yeni sətrdə verildikdə tire qoyulmur. Yuxarıda göstilən qaydarı bir nümunə əsasında tam olaraq görə bilərik:

Противостояние [Электронный ресурс] ; Опаленный снег / ДОКА Company. — Электрон. дан. и прогр. — М. : ДОКА, 1998. — 2 электрон. опт. диска (CD-ROM) + 1 бр. (27 см). — (Наши игры). — Систем. требования: от 486 DX2 ; 66 МГц ; видеоплата 1 Мб (VESA) . зв. плата SB-совместимая ; DOS 6.2 или выше ; Windows 95. — Загл. с этикеток дисков. — № гос. регистрации 0329800240, 1000 экз.

Lokal resurlar üzrə nümunələr

Müəllif üzrə:

Бабурина, Нина Ивановна. 1917. Плакат в революции — революция в плакате [Электронный ресурс] : из истории рус. и сов. Плаката нач. XX в. : мультимед. компьютер. курс / Нина Бабурина, Клаус Вашик, Константин Харин ; Рос. гос. гуманитар. ун-т и Моск. науч. центр по культуре и информ. технологиям, Ин-т рус. и сов. культуры им. Ю.М. Лотмана (Бохум, ФРГ). - Электрон. дан. — М. : РГГУ, сор. 1999. — 1 электрон. опт. диск (CD-ROM) : зв., цв. ; 12 см. — Систем. требования: IBM PC 486 (рекомендуется Pentium или выше) ; Microsoft Windows 95 или Windows NT 4.0 (рекомендуются русифицир.) ; 20 Мб ; видеокарта и монитор, поддерживающий режим 800 x 600, 65 тыс. цв. ; мышь или аналогич. устройство ; зв. карта, совместимая с Microsoft Windows. — Загл. с этикетки диска.

Электронный каталог ГПНТБ России [Электронный ресурс]: база данных содержит сведения о всех видах лит., поступающей в фонд ГПНТБ России. Электрон. дан. (5 файлов, 178 тыс. записей).— М., [199—].—Режим доступа: <http://www.gpntb.ru/win/search/help/el-cat.html>. — Загл. с экрана.

УДК 002.5:006.354 МКС

01.140.20 Т62 ОКСТУ0007

Nəticə: Elektron sənədlərin yaranması və inkişafı heç də çap əsərlərinin azalması və yox olması demək deyildir. Sosial informasiya məqsədləri, konkret istifadəçi təyinatları müxtəlif olsa da, onlar bir formadan digərinə asanlıqla çevrilə bilər. Hazırda dünya nəşriyyat məhsullarının sox hissəsini çap əsərləri təşkil edir. Çap analoqu olmayan və elektron kitabxana fondları üçün vacib olan elektron sənədlərə misal olaraq veb-saytları, internetdə diskussiya siyahılarını, məlumat bazalarını, multimedia materiallarını, kompüter proqramlarını, elektron jurnalları, elektron kataloqları, bibliografik göstəriciləri, multimedia materiallarını və s. göstərmək olar. Və nəhayət, mühafizə və axtarış imkanlarına görə onlayn və oflayn resursları fərqləndirilir.

Elektron sənəd növləri içərisində elektron kitabxanalar üçün daha əhəmiyyətli olanı elektron jurnallar, elektron kitablar və soraq nəşrləridir. Tarixən dövri nəşrlərin, xüsusən də jurnalların komplektləşdirilməsi, mühafizəsi və onlarla oxuculara xidmət edilməsi kitabxanaların ən vacib funksiyalarından biri olmuş və hazırda da belədir. Bir reallıq da var ki, oxucular maraq dairələrinə uyğun jurnalları müntəzəm almaq üçün vaxt və vəsait problemi ilə üzləşir. Xüsusən də mütəxəssis və alimlər elmi jurnalların əldə edilməsində çətinlik çəkirlər. Beləliklə, elektron resursların biblioqrafik təsviri son dərəcə mürəkkəb və spesifik xüsusiyyətlərə malikdir. Məqalədə problemlə bağlı beynəlxalq regional və milli standartlar əsasında elektron resursların biblioqrafik təsviri metodikası konkret nümunələrlə şərh olunmuşdur.

İstifadə edilmiş ədəbiyyatın siyahısı

Azərbaycan dilində

1. Xələfova S. "Elektron kataloq informasiya axtarış sistemində". Metodik göstəriş Bakı, 2010
2. Xələfova S, Mustafayeva S, Rzayeva Z. "Normativ texniki sənədlərin təsviri və təsnifləşdirilməsi" dərs vəsəti.- Bakı, 2021
3. İsmayilov X, Mustafayeva S. Sənədlərin biblioqrafik təsnifləşdirilməsi .-dərslilik.- Bakı. Bakı Universiteti Nəşriyyatı, 2019.-234 s
4. Rüstəmov Ə., Mustafayeva N. Avtomatlaşdırılmış kitabxana-informasiya sistemləri və şəbəkələri, Bakı, 2007, 235

Rus dilində

5. Парфенова Н.Ф. Библиографическое описание электронных ресурсов. Библиографическая ссылка на электронные ресурсы. Методические рекомендации. <http://metod.library.karelia.ru/files/756.pdf>
6. Система стандартов по информации, библиотечному и издательскому делу. Библиографическая запись. Библиографическое описание электронных ресурсов <http://www.spsl.nsc.ru/win/nelbib/help/gost7.82-2001.htm>
7. Sosteric, M. (1996). Electronic journals: The grand information future? Electronic journal of Sociology, 4 (1). Retrieved June 27, 2001, from <http://www.sociology.org/content/vo1004.001/sosteric.html> (6).
8. Быков С.В. Использование современных технологий компьютерной графики в промышленном дизайне и рекламе [Электронный ресурс] // Информационные технологии, системы управления и электроника : всерос. науч.-техн. конф., Екатеринбург, 25 апр. 1997 : тез. докл. / Урал. гос. техн. ун-т и др. <http://www.ustu.ru/main/inftech/sys_rasp/a8.html> (04.02.2005).
9. Мангутова С.Д. Библиографическое описание сетевых ресурсов при оформлении ссылок и списков // Библиография. - 2005. - № 4. - С. 49-55 ; То же [Электронный ресурс]. - URL: <http://vss.nlr.ru/mangutova2.php>
10. Электронные издания. Библиографическое описание Рекомендации ученым секретарям диссертационных советов ГОУ «ОГУ» ОРЕНБУРГ – 2004, 11с.
11. Елисеева Ю.А. Библиографическое описание электронных ресурсов. – Саранск: Изд-во. Мордов. ун-та, 2009. – 124 с.

12.ГОСТ 7.1-2003 Библиографическая запись. Библиографическое описание. Общие требования и правила составления. – Введ. 2004-07-01. – М.: ИПК Издательство стандартов, 2004. – III, 166 с

Захида Рзаева

**БИБЛИОГРАФИЧЕСКОЕ ОПИСАНИЕ ЭЛЕКТРОННЫХ РЕСУРСОВ
РЕЗЮМЕ**

Статья посвящена библиографическому описанию электронных ресурсов, которое является наиболее распространенным типом специальных типов документов. Основные особенности библиографического описания этих публикаций, являющихся носителями цифровой среды, раскрываются в статье на конкретных примерах

Ключевые слова: библиографическая запись, библиографическое описание, электронные ресурсы, электронные данные, электронные программы, области описания, элементы описания, системные требования, режим доступ

Zahide Rzaeva

**BIBLIOGRAPHIC DESCRIPTION OF ELECTRONIC RESOURCES
SUMMARY**

The article is devoted to the bibliographic description of electronic resources, which is the most common type of special types of documents. The main features of the bibliographic description of these publications, which are carriers of the digital environment, are disclosed in the article with specific examples

Key words: bibliographic record, bibliographic description, electronic resources, electronic data, electronic programs, description areas, description elements, system requirements, access mode

Rəyçi: t.ü.f.dok.,dos. S.A.Xələfova